

Çağdaş Ertuna
cagdas.ertuna@milliyet.com.tr

Istanbul Calling nasıl geçti?

Cuma günü Londra'da Christie's müzayede evinde bir grup Türk toplandık.

İKSV'nin 'Istanbul Calling'i için.

2009'da Sotheby's'in yaptığı ilk Türk çağdaş sanatı müzayedesini hatırlattı bana.

Katalog kapağında Taner Ceylan'ın kanlı boksörünün olduğu, öncesinde Esmâ Sultan'da tanıtımı yapılan ve daha sonra da Türk koleksiyonerlerin Türk sanatçıların işlerini müzayedede satın alarak sanatçıların eserlerinin finansal değerini yükselttiği ilk günleri düşünmeden edemedim.

Oysa Christie's'deki Istanbul Calling'de elbette sanatçıların eserlerinin Christie's markası çatısı altında satılması ve elde edilen gelirle genç sanatçılara destek olunması önemli.

Eserlerin bir kısmının beklentinin üstünde bir kısmının da altında satılmasına şahit olduk.

Aslında bu tamamen müzayedeyi yöneten kişinin o anlık performansına da bağlı.

Yani çağdaş sanat dünyasının spekülâtif değer biçimine son anda da olsa müzayede yöneticisinin de etkisi büyük.

Bunu sadece Istanbul Calling eserlerinde değil, Banksy'lerden Jean-Michel Basquiat'a, Kaws'tan Yayoi Kusama'ya global sanat dünyasında daha popüler isimlerin işlerinde de gördük müzayede boyunca.

Ve bir süre sonra bu değerlemelerin aslında nasıl yapıldığını, her alanda olduğu gibi çağdaş sanatta da pazarlamanın gücünü gördükçe ister istemez çağdaş sanattan biraz soğuyorsunuz.

Algınız değişiyor, milyonlarca poundluk bir eser için "Çok makul fiyatlı" yorumunu yapabiliyor ya da sanatsal değerinin çok daha düşük olmasına inandığınız bir eser için "Yok artık! Bu kadar eder mi?" diye söylenebiliyorsunuz.

En eğitimli sanatseverlerin eserlerin boyutlarıyla fiyatlarının orantılı olması gerektiği konuşmalarına da şaşkınlık içinde şahit oluyorsunuz.

Sonuçta, her şeyin göreceli olduğu bir şey çağdaş sanat.

Ve tabii Frieze Londra haftasında çok fazla sergi ve fuarda da çok fazla eser gördüğünüz için bir süre sonra çok az eserden etkilenir hale geliyorsunuz.

Sosyal medyanın da etkisiyle sanki her şey daha önce yapılmış ve görülmüş gibi geliyor bir süre sonra.

Gerçekten sizi çarpan, aklınızın kaldığı çok az şey kalıyor geriye.

İşte tam da bu haftada İstanbul Calling bizim için yine de çok önemliydi.

Çünkü her şeyden önce Türk sanatçılar eserlerinin müzayededen elde edilecek gelirinin yüzde 75'ini İKSV'ye bağışlamıştı.

Christie's'in Onursal Başkanı, Earl of Snowdon ünvanlı David Linley, Türk koleksiyonerlerle fotoğraf çekitmekten yorgun düştüğünde sohbet etme imkânımız oldu.

İstanbul Calling'deki favorisini sorduğumda hiç düşünmeden Elif Uras'ın eserini gösterdi, hemen ardından da ekledi, "Altını gördün mü?" diye.

Elif Uras'ın eseri gerçekten benim de favorilerimdendi, ama bir de İngiliz Kraliyet Ailesi'nden gelen ve kendine marangozluk ve iç tasarım kariyeri seçen David Linley'den bunu duymak ayrıca güzeldi.

Keşke Elif'in sevgili babası, bizim Milliyet ailesinin biricik hocası ve abisi Güngör Uras da bu konuşmaya şahit olabilseydi ve

Elif'in başarısıyla her zamanki gibi yine gurur duyabilseydi.

David Linley'nin diğer favorisi ise Shirin Neshat'ın eseri idi.

Müzayedede en yüksek fiyata satılan eser ise Beuford Delaney imzalıydı.

Gülriiz Sururi koleksiyonundan Zeynep Miraç sayesinde müzayedeye bağışlanan eser tam 820 bin sterline (vergiler hariç) satıldı.

Bu eserin ve sanatçının yaptığı Gülriiz Sururi portresinden elde edilen gelirin yüzde 80'i Türkan Saylan'ın Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'ne, yüzde 20'si ise İKSV'nin Genç Sanatçılar Fonu'na aktarılacak.

Eser satıldığı anda salonda arkamda oturan İKSV Genel Müdürü Görgün Taner ve eşi Zeynep Miraç'ın yüzündeki mutlu ifadeyi herkesin görmesini isterdim.

İstanbul Calling, başta İKSV yönetimi, Christie's'in Türkiye temsilcisi Eda Kehale Argun ve İstanbul Calling'in danışmanı Anlam Arslanoğlu'nun büyük başarısı.

Salonda SAHA Derneği'nin kurucusu Füsün Eczacıbaşı'dan Elgiz Müzesi'nin kurucusu Can Elgiz'e Türkiye sanat dünyasına önemli katkılarda bulunan sayılı isim vardı.

Daha genç ve daha geri planda kalmayı tercih eden koleksiyonerler dikkat çekiyordu, Alev Ebüzziya Siesbye'den Hera Büyüktaşçıyan'a değerli sanatçıların eserleri böyle isimler tarafından alındı.

Ama tabii satışın önemli bir kısmı telefonlarla yapıldı ve alıcıların bir kısmı ismini açıklamamayı tercih etti.

Günün sonunda elbette Mehmet Gülerüz'den Taner Ceylan'a, Azade Köker'den Seçkin Pirim'e, Refik Anadol'a farklı jenerasyonlardan sanatçıların İKSV'ye böyle büyük destek vermesi çok değerli.

Ama tabii müzayedenin en duygusal anı Gülriz Sururi koleksiyonundan 2 eserdi.

Örnek bir Cumhuriyet kadını olan Gülriz Sururi'ye, hayata veda ettikten sonra bile hala duruşuyla, kararlarıyla bize çok şey öğrettiği için bir kez daha hayran kaldım.

Ve tabii aynı duruşu devam ettirebildiği için Zeynep Miraç'a da.

Bu arada hatırlatalım, Christie's'deki İstanbul Calling müzayedesinin online bölümü için bugün son gün.

Bir de SAHA Derneği'nden güzel bir haberle bitirelim, Füsun Eczacıbaşı ve Çelenk Bafra, Londra sonrası St Ives'a gitti, Burçak Bingöl'ün SAHA'nın

desteğiyle gerçekleşen konuk sanatçı programına da katıldığı Tate St Ives'daki kişisel sergisinin açılışına.

Sergi 15 Ocak 2023'e kadar devam edecek.

Bu vesileyle SAHA'yı ve Burçak Bingöl'ü de ayrıca tebrik edelim.